

SESS. II.—1891.

NIU TIRENI.

PUKAPUKA TATAU O TE IWI MAORI

(NGA PUKAPUKA E PA ANA KI TAUA KAUTE).

I tukuna ki nga Whare e rua o te Runanga Niu i Runga i te Whakahana a te Kawana.

No. 1.

PUKAPUKA TUKU KI NGAPIHA.

E TA,—

Tari Maori, Ponake, 8 o Tihema, 1890.

Kua whakahaua ahau e Ta Perereka Witika, i te mea e ngaro atu ana te Minita Maori, ki te ki atu ki a koe kua whakaturia koe hei kaitatatau kia ahei te tatau i te Iwi Maori, me nga hawhe-kaihe e noho ana i roto i tetahi Iwi Maori ano he Maori i roto i nga kauti e mau nei ki te taha o te wharangi, hui atu ki nga paro o uta, a kua whakamana koe kia whakaingoatia ena kaitatatau tuarua o raro iho i whakaaro ai koe e hiahiaatia ana kia tika ai te tatau o te Iwi Maori i roto i te takiwa kua meinga kia mana mai ia koe. E whakaarohia ana ko nga tini kauti hei Takiwa Tatau, a ko te mea tika pea me whakatu tetahi kaitatatau tuarua mo ia kauti. Ko nga utu e whakamana ana mo nga kaitatatau tuarua 15 hereni mo te ra kotahi, a kei roto ano i aua moni nga utu mo nga haererenga. A ki te mea e whakahaua ana he pirihimana mo taua mahi ko te utu mo te ra kotahi e rua hereni me te hikipene me nga utu mo nga haererenga.

Me tuku kupu atu ano hoki koe ki nga Apiha o nga takiwa e piri ana ki te taha o tau, me te whakahaere tikanga kia ratou kia kaua rawa e mahue tetahi Maori te tatau kaua ano hoki e neke atu i te taunga kotahi mo te tangata kotahi. E whakamana anano hoki koe ki te whakahoahoa ki tenei ki tena Apiha e mahi Kawanatanga ana, hei whakawhiwhi ki tetahi matauranga mou; a ko te mea e tino hiahiaatia ana kia kaha to mahi kia tino tika mai ai te tatau.

Ka tukua atu hoki ki a koe i konei etahi pukaka noa nei kahore nei he kupu he tuhituhi ranei o roto hei tuhituhi ma nga kaitatatau tuarua i te maha o nga tangata, me taku tono atu ki a koe kia tika tonu te tuhituhi i roto i aua pukapuka. Na ko tetahi mahi mau ma te kaitatatau he tango mai i roto i te pukapuka a nga kaitatatau tuarua tetahi tatau whakawhaiti mo tou takiwa katoa i runga ano i te ahua mea perehi ko tona ingoa nei ko te Whakawhaititanga a te Kaitatau a kua tukua atu i konei nga pukapuka taurira.

E whakaarohia ana e kore e ahei te tatau i nga Maori i runga i te huarahi e tataungia nei te pakeha ara i roto i te po kotahi, erangi e hiahiaatia ana kia kau e roa te wa e tatau ana, me ki hei te toru o nga wiki o Pepuere oti ai taua tatau. Ma reira e whai taima ai koe i nga ra whakamutunga o te marama o Pepuere me te marama o Mache ki te ata whiriwhiri i aua pukapuka tatau me te tuku kupu atu ki etahi atu kaitatatau o etahi atu takiwa, me te whakatikatika i tetahi he tetahi mea ranei i mahue i mua o te tukunga oti mai o nga pukapuka tatau ki tenei tari, a me tere tonu te tuku mai i muri iho o te 5 o nga ra o Aperira e haere ake nei.

A ka tono atu au ki a koe kia apitia mai e koe ki to pukapuka tatau tetahi ripoata o te maha o te hoki iho ranei o te maha o nga Maori i tou takiwa i muri iho i te tangohanga o tera tataunga me te whai kupu ano hoki mo runga i te ora o nga Maori a mehemea ranei kei te pangia ratou e tetahi mate noa nei e tetahi mate uruta ranei me te tuku mai i tetahi atu rongo ranei mo runga i te ahua o te Iwi Maori i mahara ai koe he mea ahua eka kia mohiotia

A ko ahau

Ko W. J. MOPETA,

Ki Te Hekeretari O Raro.

No. 2.

Ko H. W. PIHOPA, R.M., Akarana, ki te HEKERETARI O RARO, O Te Tari Maori.

E TA,—

Akarana, 14 o Mei, 1891.

I te mea e whai kupu atu ana ahau mo runga i to pukapuka (No. 12) o te 8 o nga ra o Tihema kua hori nei, E whai honore ana ahau ki te tuku atu ki a koe aku pukapuka tatau tuturu o te iwi Maori i roto i nga Kauti o Mangonui, Whangaroa, Hokianga, Pewhairangi Hopihona, Rotini, Otamatea me Waimate me nga moutere o reira. Ki taku mahara e tika ana te maha o nga tangata, a kihai i mangere nga tangata i whakahaua e ahau ki te tatau kia tika ai taua tatau. A i runga i te mea kahore he taurira o te pukapuka tatau o te tau 1886 i au ekore e ahei e ahau te whakahoki